# הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

## דוח הדירקטוריון

## ליום 30 בספטמבר, 2017

## תוכן העניינים


| | דף |
|---|---|
| 1. תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה והחברה המנהלת | 4 |
| 2. תיאור הסביבה העסקית | 11 |
| 3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה | 13 |
| 4. תוצאות הפעולות חברה מנהלת | 17 |
| 5. תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה | 21 |
| 6. דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי | 27 |
| 7. הצהרות המנכ"ל ומנהל הכספים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי | 28 |

דוח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח- 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בקופה במועד הדוח וכולל הערכות של הקופה או כוונות שלה נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "הקופה מעריכה", "הקופה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון ליום 31 במרס, 2017 סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה לשנת 2017.

דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי , על כל חלקיו ויש לקרוא את הדוח התקופתי כמקשה אחת.

# 1. תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה והחברה

## 1.1 החברה המנהלת

- הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה פרטית העוסקת בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל (ראה להלן). החברה התאגדה ביום 21 בדצמבר 1992, והיא בבעלות מלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הפניקס ביטוח") מקבוצת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "קבוצת הפניקס" או "הקבוצה" או "הפניקס אחזקות"). לחברה רישיון לעסוק בביטוח פנסיוני ואישורים לניהול קופות גמל לקצבה, המאפשרים לה להפעיל קרנות פנסיה מסוג קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן פנסיה חדשה כללית, קרן פנסיה ותיקה יסוד מאוזנת כפי שמפורט להלן.

- זכויות הניהול בקרן פנסיה הותיקה עברו לניהול החברה החל מ- 1 בינואר, 2017 בעקבות מיזוג חברה מנהלת הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ.

- קופות הגמל שהיו עד ליום 31 בדצמבר, 2016 בניהול החברה הועברו במסגרת רה ארגון אל חברת אחות אקסלנס נשואה גמל בע"מ.

## 1.2 קרנות הפנסיה שבניהול החברה

| שם הקרן הפנסיה (שמות אפיקי השקעה) | סוג הקרן | מס האוצר |
|---|---|---|
| **הפניקס קרן מקיפה** | **קרן פנסיה מקיפה** | **209** |
| מסלול בני 50 ומטה | | |
| מסלול בני 50 - 60 | | |
| מסלול בני 60 ומעלה | | |
| מסלול אג"ח | | |
| מסלול פאסיבי - מדדי אג"ח | | |
| מסלול פאסיבי - מדדי אג"ח חו"ל | | |
| מסלול אג"ח עד 25% מניות | | |
| מסלול מניות | | |
| מסלול פאסיבי - מדדי מניות | | |
| מסלול פאסיבי - מדדי מניות חו"ל | | |
| מסלול הלכה | | |
| מסלול מתמחה שקלי טווח קצר | | |
| מסלול שיטת הפניקס (סגור למצטרפים חדשים החל מיום 1.1.2016) | | |

- יצויין כי בכוונת החברה לסגור את מסלול ההשקעה "שיטת הפניקס " במהלך הרבעון השני של שנת 2018, תוך הקמת 3 מסלולי השקעה "במודל תלוי גיל פסיבי", אליהם יועברו עמיתי מסלול "שיטת הפניקס" במועד סגירת מסלול זה, בכפוף למתווה שיאושר על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

| | | |
|---|---|---|
| **הפניקס קרן משלימה (לשעבר כללית)** | **קרן פנסיה כללית** | **671** |
| מסלול בני 50 ומטה | | |
| מסלול בני 50 - 60 | | |
| מסלול בני 60 ומעלה | | |
| מסלול אג"ח | | |
| מסלול מניות | | |
| מסלול מתמחה שיקלי טווח קצר | | |
| **הפניקס קרן ותיקה** | **קרן פנסיה ותיקה** | **347** |

# 1. תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה והחברה (המשך)

## 1.3 מאפייני קרנות הפנסיה שבניהול החברה

ראה חלק א' סעיף 2 לדוח תיאור עסקי התאגיד.

## 1.4 הסכמי ביטוחי משנה

במסגרת הוספת והפעלת מסלולי הביטוח בקרן הפנסיה המשלימה לאור תיקון תקנון הקרן, ביום 27 ביוני, 2013 נחתם הסכם ביטוח משנה עם הפניקס חברה לביטוח בע"מ. אישור ההסכם התקבל מאת אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון ביום 31 בדצמבר, 2013. הסכם ביטוח המשנה האמור כולל מנגנון לפיו קרן הפנסיה נושאת ב- 10% מהסכום בסיכון ויתרת הסכום בסיכון כ 90% מועבר למבטח המשנה – הפניקס חברה לביטוח בע"מ. בהתאם להסכם, במקרה מוות של עמית רלבנטי בקרן זו, הסכום אותו ישלם מבטח המשנה יהיה סכום חד פעמי בשווי של 90% מהערך המהוון של הפנסיה בגין אותו עמית אשר תחושב לפי ריבית של 3.48%. במקרה נכות של עמית רלבנטי בקרן זו, מבטח המשנה ישלם תשלום עיתי כל עוד משולמת פנסיית נכות.

## 1.5 אירועים החורגים ממהלך העסקים של החברה

בקבוצת הפניקס התקבלה החלטה על רה ארגון בפעילות הגמל והפנסיה. הפעילות מרוכזת נכון ליום 31 בדצמבר, 2016 תחת שלוש חברות מנהלות שונות - הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה"), הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (להלן: "הפניקס הותיקה") ואקסלנס נשואה גמל בע"מ (להלן: "אקסלנס נשואה גמל"). בהתאם לאישורים שהתקבלו בחברות האמורות ובהתאם לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, ביום 1 בינואר, 2017 בוצעו שני המהלכים המתוארים להלן:

1. הפניקס הותיקה מוזגה לתוך החברה, כך שכל פעילות הפנסיה של החברה מנוהלת באמצעות חברה מנהלת אחת (הפניקס פנסיה). במסגרת המיזוג הונפקו לחברת האם 1,129,190 מניות, 1 ש"ח ע.נ.
2. פעילות הגמל של הפניקס פנסיה הועברה לאקסלנס נשואה גמל, כך שכל פעילות הגמל תנוהל באמצעות חברה מנהלת אחת (אקסלנס נשואה גמל). העברת הפעילות כאמור נעשתה בלא תמורה. במסגרת שינוי המבנה הועברו נכסים בסך של 2,518 אלפי ש"ח המשויכים לפעילות הגמל שהועברה בהתאם להוראות מס הכנסה, וזאת כחלוקה של דיבידנד בעין על ידי החברה לבעלת המניות חברת האם.

כתוצאה מהמהלך המתואר, פעילות הפנסיה ופעילות הגמל של הקבוצה מנוהלת כיום תחת הפניקס ביטוח באמצעות שתי חברות מנהלות נפרדות כאמור.

### יישום תקנות זקיפת תשואה חלוקה של אגרות חוב מיועדות לפנסיונרים בקרן פנסיה מקיפה

בדוח האקטוארי של הפניקס קרן פנסיה מקיפה לחודש ספטמבר, 2017 קיים עודף אקטוארי בסך של 115.1 מיליון ש"ח. הסיבה המרכזית להיווצרות העודף הינה יישום תקנות זקיפת תשואה לפנסיונרים בחודש יולי, 2017 שיעור אגרות חוב מיועדות לפנסיונרים הינו בשיעור 60%. השפעת שיעור זה הביאה להפחתה חד פעמית בהתחייבות לפנסיונרים בסך של 92.9 מיליון ש"ח.
השפעה הנלוות להפחתת ההתחייבות לפנסיונרים כאמור לעיל, הינה הפחתה בעתודות לתביעות שקרו אך טרם דווחו (*IBNR* ) בסך של 15.4 מיליון ש"ח .

| | 30.09.2017 | | | | 30.09.2016 | | | | 31.12.2016 | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל |
| | יסוד | מקיפה | משלימה | | יסוד | מקיפה | משלימה | | יסוד | מקיפה | משלימה | |
| **מספר עמיתים:** | | | | | | | | | | | | |
| פעילים | 794 | 203,511 | 2,716 | 207,021 | 786 | 198,589 | 1,903 | 201,278 | 933 | 203,693 | 1,878 | 206,504 |
| לא פעילים | 1,291 | 223,903 | 20,703 | 245,897 | 1,363 | 254,717 | 20,945 | 277,025 | 1,174 | 257,285 | 21,449 | 279,908 |
| מקבלי קצבה: | | | | | | | | | | | | |
| זכאים קיימים לפנסיה: | | | | | | | | | | | | |
| זקנה | - | 2 | - | 2 | - | 2 | - | 2 | - | 2 | - | 2 |
| שארים | - | 16 | - | 16 | - | 17 | - | 17 | - | 17 | - | 17 |
| נכות | - | 4 | - | 4 | - | 3 | - | 3 | - | 4 | - | 4 |
| פנסיונרים: | | | | | | | | | | | | |
| זקנה | 392 | 475 | 193 | 1,060 | 347 | 382 | 189 | 918 | 362 | 398 | 187 | 947 |
| שארים | 17 | 739 | 15 | 771 | 14 | 614 | 14 | 642 | 14 | 631 | 16 | 661 |
| נכות | - | 716 | - | 716 | - | 601 | - | 601 | - | 612 | - | 612 |
| **סה"כ** | 2,494 | 429,366 | 23,627 | 455,487 | 2,510 | 454,925 | 23,051 | 480,486 | 2,483 | 462,642 | 23,530 | 488,655 |
| **מספר חשבונות עמיתים:** | | | | | | | | | | | | |
| פעילים | 805 | 218,467 | 2,750 | 222,022 | 932 | 220,996 | 1,913 | 223,841 | 933 | 226,294 | 1,878 | 229,105 |
| לא פעילים | 1,286 | 271,857 | 19,337 | 292,480 | 1,227 | 306,784 | 21,783 | 329,794 | 1,194 | 312,710 | 22,307 | 336,211 |
| **נכסים מנוהלים, נטו אלפי ש"ח** | | | | | | | | | | | | |
| פעילים | 700,339 | 14,286,963 | 44,748 | 15,032,050 | 714,780 | 10,740,891 | 21,090 | 11,476,761 | 681,148 | 11,453,015 | 24,699 | 12,158,862 |

## 1.6 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה

| | 30.09.2017 | | | 30.09.2016 | | | 31.12.2016 | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | |
| | יסוד | מקיפה | משלימה | | יסוד | מקיפה | משלימה | | יסוד | מקיפה | משלימה |
| לא פעילים | 236,013 | 3,011,079 | 243,885 | 3,490,977 | 177,999 | 2,785,698 | 217,216 | 3,180,913 | 238,053 | 2,848,089 | 226,602 | 3,312,744 |
| בגין מקבלי קצבה- זכאים קיימים לפנסיה: | | | | | | | | | | | | |
| זקנה | - | 1,160 | - | 1,160 | - | 741 | - | 741 | - | 1,400 | - | 1,1400 |
| שארים | - | 3,839 | - | 3,39 | - | 3,980 | - | 3,980 | - | 3,881 | - | 3,881 |
| נכות | - | 554 | - | 554 | - | 442 | - | 442 | - | 379 | - | 379 |
| בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים: | | | | | | | | | | | | |
| זקנה | 391,740 | 95,993 | 59,412 | 547,145 | 338,279 | 88,045 | 62,509 | 488,833 | 197,445 | 87,147 | 59,804 | 344,396 |
| שארים | - | 381,120 | 2,629 | 383,749 | - | 351,270 | 2,935 | 354,205 | - | 375,252 | 2,869 | 378,121 |
| נכות | - | 291,437 | - | 291,437 | - | 227,656 | - | 227,656 | - | 263,299 | - | 263,299 |
| | | | | | | | | | | | | |
| **נתונים תוצאתיים אלפי ש"ח:** | | | | | | | | | | | | |
| דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים | - | 462,095 | 16,923 | 479,018 | - | 360,609 | 11,938 | 372,547 | - | 560,646 | 13,127 | 573,773 |
| תקבולים מדמי גמולים | 19,241 | 2,363,344 | 42,684 | 2,425,269 | 17,992 | 2,071,800 | 31,449 | 2,121,241 | 24,443 | 2,832,158 | 45,932 | 2,902,533 |
| העברות צבירה לקרן | - | 1,464,192 | 22,077 | 1,486,269 | - | 458,028 | 7,036 | 465,064 | - | 640,306 | 8,077 | 648,383 |
| העברות צבירה מהקרן | - | 1,033,757 | 31,210 | 1,064,967 | - | 420,268 | 9,024 | 429,292 | - | 591,692 | 13,470 | 605,162 |
| תשלומים: | | | | | | | | | | | | |

## 1.6 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה

| | 30.09.2017 | | | | 30.09.2016 | | | | 31.12.2016 | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל |
| | יסוד | מקיפה | משלימה | | יסוד | מקיפה | משלימה | | יסוד | מקיפה | משלימה | |
| פדיונות | 1,212 | 357,764 | 5,979 | 364,955 | 5,935 | 288,960 | 4,443 | 299,338 | 6,891 | 403,130 | 6,196 | 416,217 |
| אחרים | 0 | | 145 | 145 | 0 | 118 | 205 | 323 | 0 | 118 | 136 | 254 |
| תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה: | | | | | | | | | | | | |
| פנסיית זקנה | - | 15 | - | 15 | - | 15 | - | 15 | - | 20 | - | 20 |
| פנסיית נכות | - | 66 | - | 66 | - | 66 | - | 66 | - | 88 | - | 88 |
| פנסיית שארים | - | 211 | - | 211 | - | 229 | - | 229 | - | 301 | - | 301 |
| תשלומים לפנסיונרים: | | | | | | | | | | | | |
| פנסיית זקנה | 11,581 | 4,406 | 3,126 | 19,113 | 9,333 | 3,431 | 3,313 | 16,077 | 12,780 | 4,739 | 4,361 | 21,880 |
| פנסיית נכות | - | 35,612 | - | 35,612 | - | 28,246 | - | 28,246 | - | 37,059 | - | 37,059 |
| פנסיית שארים | - | 12,729 | - | 12,729 | - | 10,148 | - | 10,148 | - | 13,614 | - | 13,614 |
| עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה | 78,204 | 655,062 | 13,023 | 746,289 | 70,855 | 321,550 | 8,523 | 400,928 | 81,189 | 511,931 | 10,738 | 603,858 |
| **דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):** | | | | | | | | | | | | |
| פעילים ולא פעילים | 1,485 | 34,161 | 1,653 | 37,299 | 1,375 | 29,462 | 1,459 | 32,296 | 1,867 | 38,943 | 1,943 | 42,753 |
| מקבלי קצבה (*) | 617 | 2,771 | 591 | 3,979 | 499 | 2,049 | 650 | 3,198 | 678 | 2,781 | 872 | 4,331 |
| **דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):** | | | | | | | | | | | | |
| | 1,176 | 73,929 | 929 | 76,034 | 1,096 | 73,138 | 725 | 74,959 | 1,490 | 98,423 | 1,045 | 100,958 |

## 1.6 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה

| | 30.09.2017 | | | | 30.09.2016 | | | | 31.12.2016 | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל |
| | יסוד | מקיפה | משלימה | | יסוד | מקיפה | משלימה | | יסוד | מקיפה | משלימה | |
| **שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) :** | | | | | | | | | | | | |
| פעילים | 0.02% | 0.26% | 0.74% | | 0.02% | 0.28% | 0.85% | | 0.02% | 0.26% | 0.56% | |
| לא פעילים | 0.77% | 0.45% | 0.89% | | 0.77% | 0.47% | 0.96% | | 0.71% | 0.43% | 0.89% | |
| מקבלי קצבה (*) | 0.00% | 0.50% | 1.31% | | 0.00% | 0.50% | 1.33% | | 0.00% | 0.50% | 1.33% | |
| **שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):** | | | | | | | | | | | | |
| | 6.11% | 3.13% | 2.18% | | 6.09% | 3.53% | 2.31% | | 6.10% | 3.48% | 2.28% | |
| **שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):** | | | | | | | | | | | | |
| עמיתים/ מבוטחים | - | 0.41% | 0.02% | | - | 0.07%- | 0.10% | | - | 0.40%- | 0.33%- | |
| זכאים קיימים לפנסיה | - | 0.41% | - | | - | 0.19%- | - | | - | 0.40%- | - | |
| פנסיונרים | - | 0.41% | 0.02% | | - | 0.07%- | 0.05%- | | - | 0.93%- | 0.54%- | |
| **חשבונות מנותקי קשר :** | | | | | | | | | | | | |
| מספר חשבונות | 46 | 4,819 | 226 | 5,091 | 274 | 6,058 | 250 | 6,582 | 273 | 6,164 | 236 | 6,673 |
| נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח) | 8,482 | 31,599 | 643 | 40,724 | 20,141 | 62,592 | 1,295 | 84,028 | 34,410 | 66,371 | 924 | 101,705 |
| דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח) | 59.80 | 101.70 | 3.81 | 165 | 159 | 166.74 | 6.06 | 332 | 203 | 190 | 5 | 398 |
| שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (**) | 0.71% | 0.32% | 0.59% | | 0.79% | 0.27% | 0.47% | | 0.59% | 0.29% | 0.57% | |

| | 30.09.2017 | | | | 30.09.2016 | | | | 31.12.2016 | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל | קרנות פנסיה ותיקות | קרנות פנסיה חדשות | | סך הכל |
| | יסוד | מקיפה | משלימה | | יסוד | מקיפה | משלימה | | יסוד | מקיפה | משלימה | |
| **חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח** | | | | | | | | | | | | |
| מספר חשבונות | 493 | | | 493 | 495 | | | 495 | 491 | | | 491 |
| נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח) | 505 | | | 505 | 506 | | | 506 | 514 | | | 514 |
| דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח) | 6 | | | 6 | 6 | | | 6 | 6 | | | 6 |
| שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (אחוזים שנתי) | 1.19% | | | | 1.19% | | | | 1.09% | | | |
| **שיעור דמי ניהול שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין (באחוזים):** | | | | | | | | | | | | |
| פעילים (הפקדה + נכסים) | 7% מהפקדה 0.8% מצבירה | 6% מהפקדה 0.5% מצבירה | 4% מהפקדה 1.05% מצבירה | | 7% מהפקדה 0.8% מצבירה | 6% מהפקדה 0.5% מצבירה | 4% מהפקדה 1.05% מצבירה | | 7% מהפקדה 0.8% מצבירה | 6% מהפקדה 0.5% מצבירה | 4% מהפקדה 1.05% מצבירה | |
| לא פעילים: | | | | | | | | | | | | |
| מנותקי קשר ***) | 0.30% | 0.30% | 0.30% | | 0.30% | 0.30% | 0.30% | | 0.30% | 0.30% | 0.30% | |
| אחר | - | - | - | | - | - | - | | - | - | - | |
| מקבלי קצבה | 5.00% | 0.50% | 0.50% | | 5.00% | 0.50% | 0.50% | | 5.00% | 0.50% | 0.50% | |

*) בקרן יסוד - דמי ניהול שנגבים הינם מתשלומי פנסיות לפנסיונרים ואינם מהנכסים.
**) שיעור דמי הניהול הנו שנתי וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012).
***) לעניין העמיתים שביום התחילה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012 (ינואר 2013), התקיימה לגביהם ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק", שיעור דמי הניהול הנ"ל אינו נדרש וזאת עד לתום תקופה של שלוש שנים מיום ההחלה (דצמבר 2015)

## 2. תיאור הסביבה העסקית והתפתחויות בשוק ההסדרים הפנסיונים והשפעתם על עסקי החברה בתקופת הדוח

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה.

### שווקי הכספים בישראל

ברבעון השלישי נרשמה מגמה מעורבת בשוק המניות בתל אביב. מדד המניות הגדולות (ת"א 125) נסחר ביציבות ואילו מדד המניות הקטנות (מדד היתר) רשם הפסדים. מתחילת השנה ועד ליום המאזן, כל מדדי המניות בתל אביב נסחרו במגמה חיובית, בדומה למגמות בעולם, ונתמכו בשיפור בתוצאות החברות, סביבת תשואות נמוכה ובציפייה להמשך מחזור כלכלי חיובי.
הנתונים הכלכליים בישראל במחצית הראשונה של השנה היו חלשים מהצפוי. בנתונים שפורסמו ביחס לרבעון השני בלטו לרעה ההתמתנות ביצוא והשקעות בניה למגורים ולטובה השקעות בציוד וצריכה פרטית. שיעור האבטלה בישראל ירד מרמה של 4.6% בתחילת השנה ל- 4.1% בסוף הרבעון השלישי. קצב עליית השכר התמתן, אך הוא עדיין מהיר יחסית וזאת על אף המשך הידוק שוק העבודה. ברבעון השלישי, התמתן קצב עליית המדד המשולב של בנק ישראל.
במהלך הרבעון השני השיק האוצר את תכנית "נטו משפחה", שכוללת, בין היתר, הקלות מס וסבסוד צהרונים, אשר השפעתם באה לידי ביטוי במהלך הרבעון השלישי.
מדדי המחירים לצרכן שפורסמו במהלך הרבעון השלישי, בגין החודשים יוני-אוגוסט, הפתיעו בירידה של 50 נב', בהשוואה לציפיות מוקדמות לעליה של 20 נב'. מתחילת השנה ועד אוגוסט האינפלציה עלתה ב- 0.3%. במהלך הרבעון השלישי, הציפיות האינפלציוניות המגולמות בשוק לתקופה של שנתיים, נותרו נמוכות מהגבול התחתון של "יעד האינפלציה".
ברבעון השלישי, נחלש הש"ח מול סל המטבעות ובעיקר מול היורו. בכך נפסקה מגמת ההתחזקות שהתאפיינה בשנים האחרונות. היחלשות הש"ח החזירה אותו בקירוב לרמה בה נסחר בתחילת השנה, וזאת על רקע התקררות האינפלציה ואיתות של בנק ישראל כי ימתין עם העלאות ריבית. בנק ישראל הותיר את הריבית במשק ללא שינוי ברמה של 0.1%.
במהלך הרבעון השלישי, שוק אגרות החוב התאפיין בעליות שערים חדות ב"שקליים" הארוכים ובירידות ב"צמודים" הקצרים, על רקע התקררות מפתיעה באינפלציה.
התשואה ל- 10 שנים, אשר עמדה בתחילת השנה על 2.1%, ירדה בסוף הרבעון השני ל- 2.0% ול- 1.8% בסוף הרבעון השלישי. ברבעון השלישי עלה מדד האג"ח הממשלתיות הכללי ב- 1.6% ומדד תל בונד 60 עלה ב-1.4%. מדד ת"א 125 עלה ברבעון ובתקופת הדוח ב- 0.3%.

### בתקופה שלאחר תאריך המאזן

המגמה המעורבת שאפיינה את שוק המניות במהלך הרבעון השלישי נמשכה גם לאחר תאריך המאזן - מדד ת"א 125 עבר לעליות ומדד ה"יתר" המשיך את מגמת הירידות. הנתונים הכלכליים המשיכו ברובם להעיד על פעילות כלכלית חזקה ובלטו הצמיחה ברבעון השלישי (4.1%), המדד המשולב של בנק ישראל (0.3%) ושוק העבודה החזק (אבטלה 4.2%).
מדד המחירים לצרכן לחודשים אוג'-אוק' הפתיע בעליה מצטברת חדה של 0.7% לעומת ציפיות מוקדמות לעלייה של 0.1%. חלק מההפתעה הוסבר ע"י התאמות מדידה (הלבשה והנעלה), האצת עליית שכר הדירה, השפעה מתונה מהצפוי של "רפורמת הצהרונים" ועונתיות חזקה מהרגיל. האינפלציה 12 חודשים לאחור חזרה לתחום החיובי 0.2% (מדד אוק').
לאחר חולשה ברבעון השלישי לאחר תאריך המאזן השקל התייצב עם נטייה להתחזקות. בלטה התחזקותו מול הדולר והפאונד והיחלשות קלה מול היורו והין. ההתחזקות הגיעה על רקע עליית ציפיות האינפלציה והנתונים החזקים שהגבירו את הציפיות למתווה ריבית גבוה יותר. בנק ישראל הותיר את הריבית לחודש נובמבר ללא שינוי, ברמה של 0.1%.
מדד ת"א-125 עלה ב-1.6%, מדד האג"ח הממשלתיות הכללי עלה ב-0.7% ומדד תל בונד 60 עלה ב-1.2%. השקל התחזק מול הדולר ב-0.6%, ונחלש מול היורו ב-0.3%.

## 2. תיאור הסביבה העסקית והתפתחויות בשוק ההסדרים הפנסיונים והשפעתם על עסקי החברה בתקופת הדוח (המשך)

### שווקי הכספים בחו"ל

בתקופת הדוח, רוב שוקי המניות בעולם נסחרו בעליות שערים, בהובלת השווקים המתעוררים. מגמה זו נמשכה במהלך הרבעון השלישי. בארה"ב חלה עלייה בשיעורי הריבית, רבעון רביעי ברציפות, וזאת למרות התמתנות האינפלציה, מתוך הערכה של הפד כי תחול האצה באינפלציה. בארה"ב נמשכה ההמתנה ליישום מדיניות כלכלית פרו עסקית, הכוללת הפחתת מס החברות. האינדיקטורים הכלכליים שפורסמו בארה"ב במהלך הרבעון השלישי הצביעו על האצת הצמיחה ברבעון השני ל- 3.1%, בהשוואה ל- 1.2% ברבעון הראשון. אינדיקטורים שוטפים אותתו על האצת הצמיחה ברבעון השלישי, בהם בלט מדד מנהלי הרכש בתעשייה שטיפס ל- 58.8 נק'. עם זאת, סופות ההוריקן שפגעו בארה"ב העלו חששות לפגיעה במשק. בארה"ב, שוק העבודה נותר "מתוח", עם שיעור אבטלה של 4.4% (באוגוסט) אך קצב עליית השכר נותר איטי ביחס לשלב הכלכלי.
הבנקים המרכזיים בארה"ב ובאירופה אותתו על כוונה להקטין את ההרחבה המוניטרית, הפד באמצעות הקטנת המאזן וה- ECB באמצעות הקטנת קצב רכישות האג"ח.
תשואות האג"ח הארוכות בארה"ב (ל- 10 שנים) רשמו עלייה ברבעון השלישי ל- 2.33%, אך עדיין נותרו נמוכות מרמתן בתחילת השנה (2.44%). מדד ה- S&P500 עלה ברבעון השלישי ב- 4.0% ומתחילת השנה ב- 12.5%. מדד השווקים המתעוררים (MSCI EM) עלה ברבעון הנוכחי ב- 7.0%, ומתחילת השנה ב- 25.4%. מדד המניות האירופי (אירו סטוקס 50) עלה ברבעון השלישי ב- 4.4%, ומתחילת השנה ב- 9.3%.
מחיר הנפט עלה ברבעון השלישי ב- 12.2% אולם הוא עדיין נמוך ב- 3.8% מרמתו בתחילת השנה. היורו המשיך להתחזק מול הדולר ברבעון השלישי ב- 3.4% וב- 12.3% מתחילת השנה.

### בתקופה שלאחר תאריך המאזן

שוקי המניות בעולם חידשו ברובם את מגמת העליות ארוכת הטווח, בהובלת השווקים המתעוררים, כשברקע עונת דו"חות טובה מהציפיות לרבעון השלישי והמשך פרסום אינדיקטורים חזקים לצמיחה בארה"ב ואירופה. העליות נמשכו למרות שרשרת זעזועים פוליטיים באירופה בניהם בספרד (קטלוניה), גרמניה ובריטניה (Brexit) ולמרות חשש מריסון מכוון של הצמיחה בסין באמצעות החמרת הרגולציה על אשראי. שוק המניות באירופה נותר יציב עם נטייה לירידות על רקע התחזקות היורו.
היורו התחזק מול רוב המטבעות המובילים בעולם, כולל הדולר, הפאונד והפרנק השוויצרי, על רקע הערכת שה-ECB יעשה פחות אגרסיבי בנוגע למדיניות המרחיבה שלו כשמנגד מפרוטוקולי החלטות הריבית של הפד עלה כי החברים עשויים לנקוט בעתיד במשנה זהירות לאחר העלאת הריבית בדצמבר.
מחיר הנפט זינק על רקע כוונת קרטל הנפט להאריך את תכנית קיצוצי המכסות ועל רקע מתיחות בין מעצמות הנפט סעודיה ואירן, מחירו התקרב ל-60 דולר לחבית.
האינפלציה בעולם נטתה להפתעות כלפי מטה ובשווקים בלטה השתטחות עקום התשואות האמריקאי.
מדד ה-S&P500 עלה ב-3.3%, מדד השווקים המתעוררים (MSCI EM) עלה ב-6.7% ומדד המניות האירופי (האירו סטוקס 50) נותר יציב עם נטיה לירידה של 0.4%-. מדד האג"ח הממשלתיות בארה"ב עלה ב- 0.1%, כשהתשואות ל-10 שנים עלו מ-2.33% ל-2.34%.

## 3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה

תחומי הפעילות של החברה נתונים לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים. בפרק זה יסקרו חוזרים, טיוטות חוזרים, תקנות והנחיות עיקריות שפורסמו על ידי המפקח וגופים אחרים לאחר מועד פרסום הדוח התקופתי לשנת 2016 בעלי השלכה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה. ההסדרים התחיקתיים שפורסמו בתקופה החל מינואר 2017 ועד לפרסום הדוח התקופתי, כאמור, נכללו בדוח התקופתי לשנת 2016.

**הסדרים בתוקף**

1. בחודש אפריל 2017 פורסם חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני - עדכון חובת שימוש, וכן פורסם חוזר חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית – עדכון, במסגרתם נדחתה חובת השימוש בממשק האירועים בנוגע לפנייה של בעל רישיון בממשק לגוף מוסדי לשם ביצוע פעולה, ליום 1 בנובמבר 2017.
2. בחודש מאי 2017 פורסם חוזר תשלום עבור שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית – עדכון. החוזר כולל שינויים בדמי השימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית ומבטל את מנגנון הזיכויים. החוזר נכנס לתוקף ביום פרסומו.
3. בחודש במאי 2017 פורסמו שלושת החוזרים: הוראות לניהול קרן חדשה; הוראות לניהול קרן חדשה כללית; הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות. מטרת החוזרים להתמודד עם הסבסוד הצולב שנוצר כתוצאה מחישוב מקדמי המרה לקצבה לפורשים כשהוא מחושב בריבית הגבוהה מריבית השוק. החוזרים יחד משלימים את ההסדרה של מקדמי ההמרה לקצבה בקרנות הפנסיה החדשות והתאמת מנגנון האיזון האקטוארי להקצאה מחדש של אגרות החוב המיועדות בקרנות הפנסיה המקיפות. החוזרים יכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2018. להערכת החברה, חוזרים אלו עשויים להגביר את התחרות בפלח שוק של עמיתים לקראת גיל פרישה.
4. בחודש מאי 2017 פורסם חוזר משיכת כספים מחשבון של עמית שנפטר עם יתרה נמוכה. מטרת החוזר המעודכן לתקן את החוזר הקיים המאפשר משיכת כספים מחשבונות עמיתים שנפטרו בעלי יתרה נמוכה (כאשר אין הוראת מינוי מוטבים ולא הוצא צו קיום צוואה או צו ירושה), להחיל את הוראות החוזר גם על קופות ביטוח וקרנות פנסיה תוך הגדלת סכום המשיכה מ-5,000 ל-8,000 ש"ח. החוזר נכנס לתוקף ביום פרסומו.
5. בחודש מאי 2017, פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופות גמל בניהול אישי) התשס"ט-2009 אשר נכנס לתוקף ביוני 2017. במסגרת התיקון נקבעו סכומים מקסימאליים הניתנים לניהול באמצעות קופות גמל בניהול אישי וכן נערך תיקון ביחס למקור הכספים אותם ניתן לנהל במסגרת קופת גמל בניהול אישי. כמו כן, נערך תיקון ביחס להשקעות הניתנות לביצוע באמצעות נכסי קופת הגמל בניהול אישי. להערכת החברה, התיקון יקטין את היקף הכספים העתידיים שיופקדו בתוכניות אלו וכפועל יוצא הגידול בהכנסות מדמי ניהול עשוי להיפגע, באופן לא מהותי.
6. בחודש יוני 2017, פורסם חוזר כללים להגדלת שיעור זקיפת התשואה למקבלי קצבה בקרנות פנסיה חדשות. עפ"י החוזר, מקום בו עלה שיעור זקיפת התשואה של אג"ח המיועדות לעמיתים אחרים או לעמיתים שגילם עולה על 50, ביותר מ-1.5 נקודות האחוז בהשוואה לשיעור המינימאלי האחרון שפורסם (27.8%), תזקוף החברה המנהלת של הקרן את התשואה של האג"ח המיועדות, בשיעור העולה על השיעור האמור, לנכסי מקבלי הקצבה בקרן (בכפוף להוראות תקנות זקיפת תשואה). החוזר נכנס לתוקפו ביום 1 ביולי, 2017.
7. בחודש יולי 2017, פורסם חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני. החוזר קובע מבנה אחיד לשימוש הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון, מעסיקים וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במסגרת הפעולות העסקיות השונות המתבצעות ביניהם. תחילתו של החוזר הינו ביום 22 באפריל, 2018. להערכת החברה החוזר יגביר את איכות המידע והתחרות בתחום.
8. בחודש יולי 2017, פורסם חוזר כללים לתפעול מוצר פנסיוני, חלף החוזר שפורסם בינואר 2017 בעניין זה. החוזר קובע הנחיות לעניין אופן ביצוע ההוראות הקבועות בסעיף 3 (ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) התשס"ה-2005, תוך פירוט מתכונת הדיווח לגוף המוסדי בדבר הצורך להפחית את דמי הניהול שישלם העובד ואת אופן הצגת המידע לעובד. החוזר נכנס לתוקף ביום פרסומו.
9. בחודש ספטמבר 2017, פורסם חוזר הוראות לעניין זיהוי חלופי של לקוחות גופים מוסדיים במצב חירום. חוזר זה פורסם במסגרת ההיערכות למצב חירום ובמטרה להקל על לקוחות הגופים המוסדיים בנסיבות אלו, כך שבהתקיים מצב חירום, יפעלו הגופים בדרכים חלופיות בכל הנוגע לזיהוי, אימות פרטים ודרישת מסמכים - כמפורט בחוזר, זאת תוך הבטחת קיומן של בקרות הולמות והגבלת חשיפת הגוף המוסדי לסיכון. תחילתו של חוזר זה במועד התחילה של צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור) התשע"ז - 2017.

## 3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה

### הסדרים בתוקף (המשך)

10. בחודש ספטמבר 2017, פורסם חוזר איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות – הוראת שעה – יישום נוסף, זאת בהמשך להוראת השעה הקבועה בסעיף 24א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, וחוזר קודם שפורסם בעניין. במסגרת הוראות החוזר, על החברות לבצע מהלך נוסף של איחוד חשבונות, וזאת טרם פקיעתה של הוראת השעה בנושא (31 במרץ 2018). החוזר מסדיר את ההוראות הרלוונטיות לביצוע איחוד חשבונות כאמור. החוזר נכנס לתוקף ביום פרסומו.

11. בחודש ספטמבר 2017, פורסם חוזר דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי – תיקון. במסגרת החוזר הורחבו חובות הגילוי המוטלות על הגופים המוסדיים, תוך פישוט המידע המוצג בדוחות, כך שישמש כלי מעקב ובקרה יעיל לעמיתים ולמבוטחים במוצרי חיסכון פנסיוני וביטוח חיים. החוזר נכנס לתוקף ביום פרסומו.

12. בחודש ספטמבר 2017, פורסם חוזר דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני – תיקון המבטל את החוזר שהיה קיים עד אותה עת. החוזר עוסק, בעיקרו, בהנחות בדמי הניהול וקובע, בין היתר, כי התקופה המזערית להנחה בדמי הניהול תעמוד על חמש שנים לפחות; החלת הסדר דמי ניהול מיטיב לעמית שהחליף מקום עבודה; החלת הנחה בדמי ניהול על כל יתרת החיסכון הצבורה, ובמקרה בו זכאי לשיעורי הנחות שונים על יתרות צבורות באותה הקרן – ההנחה הגבוהה מביניהן; בנוסף, קובע החוזר מנגנון הודעות לעמית אגב הנחות ו/או שינויים בדמי ניהול. תחילתו של חוזר זה ביום 1 באפריל 2018. להערכת החברה, יישום החוזר כרוך בהיערכות מיכונית רחבה בעלת השפעה תקציבית והתאמת נהלי עבודה פנימיים. בשלב זה, לא ידועה ההשפעה על התחרות בענף עקב יישום הוראה זו.

13. בחודש ספטמבר 2017, פורסם חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני – קידוד בממשקי המבנה האחיד. מטרת החוזר להחיל כללים לגבי שימוש בקידוד אחיד על ידי גופים המשתמשים בממשקים האחידים שמפרסמת הרשות. בנוסף, על מנת לאפשר לבעל רישיון לבצע העברת בקשה למידע על יתרות פיצויים עבור חוסך באמצעות ממשק אירועים, נוספו הוראות בממשק לשם ביצוע פעולה מהפעולות המפורטות בממשק, ונקבע כי תחילתן ביום 22 באפריל 2018. הוראות החוזר מבטלות את חוזר גופים מוסדיים 9-9-2010 שעניינו קידוד קופות גמל. חוזר זה נכנס לתוקפו ביום 1 בנובמבר 2017.

14. בחודש אוקטובר 2017, פורסמה עמדת ממונה בדבר היערכות ליישום הסכם לחילופי מידע אוטומטיים. במסגרת אימוץ התקן לחילופי מידע אוטומטיים על ידי ישראל, החל מסוף שנת 2018, הורתה הממונה לגופים המוסדיים להיערך ליישום משטר דיווחים על פי התקן כבר עתה, עוד בטרם השלמת הליך התקנת טיוטת תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקות נאותות לשם מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ז-2016, על ידי האוצר.

15. בחודש אוקטובר 2017, פורסם תיקון החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות – דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה וקופת גמל מרכזית לקצבה. חברות מנהלות של קרנות פנסיה, הפועלות במתכונת של ביטוח הדדי, נדרשות לחשב מעת לעת את המאזן האקטוארי של הקרנות שבניהולן, ולקבוע בהתאם את המקדמים הכלולים בתקנונים שלהן. בחישוב כאמור, על החברות המנהלות להניח הנחות שעל בסיסן יחושבו מאזן אקטוארי ומקדמים של הקרנות. החוזר נועד לעדכן את הנחות ברירת המחדל האמורות. תחילתו של חוזר זה ביום 31 בדצמבר 2017.

16. בחודש נובמבר 2017, פורסם חוזר הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל – הוראת שעה – תיקון. החוזר מסדיר את אופן חישוב שווי נכסיו של עמית שנויד באופן אוטומטי בתקופה שבין 1 באוקטובר 2017, ועד למועד חלוקת העודף האקטוארי בגין הרבעון השלישי לשנת 2017 בפועל, כך שליתרה הצבורה תתווסף תוצאת ביצוע האיזון האקטוארי, וזאת בעקבות העודף האקטוארי הצפוי להיווצר בשל תקנות זקיפת התשואה שנכנסו לתוקפן ביום 1 ביולי 2017. החוזר נכנס לתוקף ביום פרסומו.

17. בחודש נובמבר 2017, פורסם חוזר בדבר אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל. הוראות החוזר מסדירות את אופן העברת הכספים ואת אופן העברת הדיווח על הפקדת תשלומים לקופת גמל על ידי מעסיק לחברה מנהלת. בנוסף, החוזר מטיל על החברה המנהלת חובות דיווח לעובד ולמעסיק. החוזר נכנס לתוקף ביום פרסומו בכפוף להוראות מעבר הקבועות בו. להערכת החברה, יישום החוזר כרוך בהיערכות מיכונית רחבה בעלת השפעה תקציבית והתאמת נהלי עבודה פנימיים.

## 3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

### טיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים

1. בחודש אפריל 2017, פורסמה טיוטת חוזר כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים – תיקון. מטרת התיקון הנה להרחיב את אפשרויות ההשקעה של הגופים המוסדיים ולאפשר להם להשקיע בחברות המהוות צד קשור, ואשר עוסקות במתן אשראי קמעונאי. בנוסף, אגף התקציבים במשרד האוצר, פרסם טיוטת עקרונות להערות הציבור לבחינת מתן סיוע ממשלתי לגופים מוסדיים לשם הקמת חברות אשר יעסקו במתן אשראי קמעונאי.

2. בחודש אוגוסט 2017, פורסמה טיוטת הנחיית רשם מאגרי המידע בעניין העברת בעלות במאגר מידע. הנחת העבודה בטיוטה הנה שמטרת השימוש במידע אינה יכולה להתרחב כתוצאה מהעברת בעלות במאגר המידע. לכן, במקרים בהם שינוי הבעלות גורר שינוי מטרות המאגר או שינוי אופני השימוש במידע, יש לקבל את הסכמתם המפורשת של נושאי המידע טרם העברת המידע אודותיהם, ולתת להם הזדמנות לסרב להעברה כאמור, וזאת במתכונת (Opt-In). לעומת זאת, במקרים בהם תנאי השמירה של המידע אודות נושאי המידע, מטרות ואופן השימוש במידע לא משתנים, ניתן בדרך כלל להסתפק בעדכון של נושאי המידע בדבר העברת הבעלות במאגר בו הם כלולים, תוך יידועם על זהות הבעלים החדשים ופירוט פרטי ההתקשרות הרלוונטיים (מנגנון Opt-Out), כמפורט בטיוטת ההנחיה. לצד ההוראות האמורות, כוללת טיוטת ההנחיה פירוט הפרוצדורה הנדרשת ממעביר המידע וממקבל המידע לעדכון רשם מאגרי המידע בדבר העברת בעלות במאגר מידע, כולל המסמכים שיידרשו במסגרת זו.

3. בחודש ספטמבר 2017, פורסמה טיוטת חוזר שעניינה הצהרה על מדיניות השקעה צפויה בגופים המוסדיים – תיקון. על פי התיקון המוצע, "השקעה אחראית" מוגדרת כהשקעה המתחשבת ברווחה החברתית הכוללת (דוגמת: צדק חברתי, שמירה על זכויות אדם, איכות סביבה וכיו"ב), וזאת בנוסף לשיקולי הרווח הכלכלי. במסגרת התיקון המוצע, נדרש גוף מוסדי להצהיר במדיניותו האם הוא מתייחס בעת קביעת מדיניות ההשקעה הצפויה להיבטים של השקעות אחראיות.

4. בחודש ספטמבר 2017, פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (ועדת השקעות), התשע"ז-2017. הטיוטה פורסמה על רקע השינויים בסביבת הפעילות של הגופים המוסדיים וממצאי ביקורות שנערכו על ידי הרשות, מהן עלה, לעמדת הרשות, הצורך להרחיב את ההוראות הקיימות כיום ביחס לוועדת השקעות עמיתים, הכשירות המקצועית הנדרשת מחברי הוועדה ואי התלות של החברים בה וזאת במטרה להעלות את הרמה המקצועית של חברי הוועדה, להבטיח את עצמאותם ולצמצם ניגודי עניינים פוטנציאליים. בנוסף, על רקע קיומן של מסגרות אסדרה שונות לוועדת השקעות תלויות תשואה של חברות ביטוח ולוועדת השקעות של קופות גמל, הוצע במסגרת הטיוטה ליצור האחדה והתאמה הואיל ומהות פעילותן של הועדות האמורות זהה.

5. בחודש ספטמבר 2017, פורסמה טיוטת חוזר שעניינה אישור נושאי משרה ודיווח על בעלי תפקיד בגופים מוסדיים. הטיוטה פורסמה, בין היתר, בעקבות עדכון הוראות הממשל התאגידי החלות על גופים מוסדיים בתקופה שחלפה ממועד פרסום החוזרים הקיימים בעניין. במסגרת הטיוטה, עודכנו הוראות הממונה לעניין קביעתם של נושאי משרה שמינויים טעון את אישורו, עדכון המידע שיש להעביר לממונה לצורך מתן אישור כאמור וכן עדכון מידע נוסף הדרוש אגב מינוי בעל תפקיד מרכזי אחר שמינויו יחייב דיווח לממונה, אך אינו כפוף לאישורו.

6. בחודש נובמבר 2017, פורסמה טיוטה שניה של חוזר מיקור חוץ בגופים מוסדיים, שנועדה להחליף את החוזר הקיים בעניין זה. עיקרי השינויים לעומת החוזר הקיים, עוסקים בהגברת האחריות של הגוף המוסדי ודירקטוריון הגוף המוסדי בכל הקשור להעברת פעילות למיקור חוץ תוך הרחבת סט השיקולים לבחינת הגדרת פעילות כמהותית, וצמצום שיקול הדעת של הגופים המוסדיים.

## 3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

### טיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים (המשך)

7. בחודש נובמבר 2017, פורסמה טיוטת חוזר שירות סוכנים ויועצים ללקוחות. הטיוטה נועדה להחליף את החוזר הקיים בעניין זה, תוך הרחבת החובות המוטלות על סוכני הביטוח והיועצים הפנסיונים. ההוראות המוצעות מתייחסות לקביעת אמנת שירות ופרסומה; ייזום פגישה אחת לשנה ובכל פעם שחל שינוי במצבו של הלקוח, לרבות בתנאי העסקתו; נקבעו חזקות לעניין פרקי זמן סבירים; חובת מינוי אחראי שירות לקוחות בעל חובות דיווח; פרסום מחירון ביחס להוצאות שכר או החזר הוצאות הנגבות מהלקוח וחובת עריכת הסכם בכתב ביחס אליהן.

8. בחודש יולי 2017, פורסמה טיוטת הכרעה עקרונית לעניין גביית דמי טיפול בהלוואות למבוטחים ולעמיתים. עמדת הרשות הבאה לידי ביטוי בטיוטה, הנה כי גביית דמי טיפול בהלוואות למבוטחים ולעמיתים אינה עומדת בהוראת סעיף 32 (ד) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ולכן גבייה כאמור הנה גבייה אסורה על פי דין. בהתאם, וככל שהטיוטה תפורסם כהכרעה מחייבת, על הגופים המוסדיים לבצע השבה לכל חוסך שנגבו ממנו דמי טיפול בתקופה שתחילתה ביום 1 ביולי 2010, וסיומה ביום 30 ביוני 2017.

9. בחודש יולי 2017, פורסמה טיוטת תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור) (תיקון), התשע"ז-2017. בעקבות ביקורת בינלאומית בתחום המאבק בהלבנת הון ומימון טרור שתיערך על ידי ארגון ה- FATF בחודש מרץ 2018, מוצע על ידי הרשות להקדים את מועד התחילה של הצו ליום 18 בפברואר, 2018.

10. בחודש אוקטובר 2017, פורסמה טיוטת הבהרה בדבר הליך שיווק פנסיוני בעת צירוף למוצר פנסיוני. במסגרת הטיוטה, מבהירה הממונה סוגיות הרלוונטיות להליך שיווק פנסיוני בעת צירוף לרבים, ובמסגרת זו, מבהירה כי לעמדתה, גוף מוסדי רשאי לשלם עמלת הפצה רק במקרה שבו ביצע סוכן ביטוח פנסיוני 'עסקה' כחלק מהליך של שיווק פנסיוני. ככל שלא מבוצע הליך שיווק פנסיוני, גוף מוסדי אינו רשאי לשלם עמלת הפצה.

11. בחודש אוקטובר 2017, פורסמה טיוטת חוזר טיפול בפניות איכות מידע. במסגרת הטיוטה, מוצע לקבוע הוראות ומדדי איכות לטיפול בפניית איכות מידע שמקורה בגוף המוסדי ושהועברה באמצעות המסלקה.

12. בחודש אוקטובר 2017, פורסמה טיוטת תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין דיווחים לממונה – קובץ דיווח EV. הטיוטה נועדה לבטל את חובת הדיווח לממונה של דוח ה- EV ביחס לפוליסות ארוכות טווח, ומנגד לחייב דיווח על ערך גלום של קרנות פנסיה חדשות. כמו כן, במסגרת הטיוטה, מוצע לבטל חובת פרסום לציבור של דוח ה- EV ביחס לפוליסות ארוכות טווח בחברות ביטוח.

13. בחודש נובמבר 2017, פורסמה טיוטת חוזר דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי – תיקון. הטיוטה נועדה לקדם את החזון הדיגיטלי תוך משלוח הדיווחים לעמיתים ולמבוטחים באמצעות הדואר האלקטרוני כברירת מחדל וביטול דרישת אימות הדואר האלקטרוני הנהוגה כיום. במקביל למשלוח דיווחים כאמור, מוצע לשלוח מסרון לעמית ובו עדכון בדבר משלוח הדיווח בדואר אלקטרוני. הטיוטה כוללת הוראות מעבר ביחס לדיווחים השנתיים בגין שנת 2017.

14. בחודש נובמבר 2017, פורסמה טיוטת חוזר ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים. הטיוטה נועדה להסדיר, בין היתר, את הנושאים אליהם תתייחס מדיניות הגוף המוסדי בעניין הלבנת הון ומימון טרור; תפקידי הדירקטוריון; חובת מינוי ממונה הציות והאכיפה גם כאחראי למילוי חובות הגוף המוסדי בהקשר זה; מינוי ממונה איסור הלבנת הון ומימון טרור ביחידות העסקיות; גיבוש מסמך לזיהוי והערכה של סיכונים אלו; קביעת אמצעים להפחתת הסיכון; הקלות לעניין הליך אימות זיהוי וכן ביטול תוקף חוזרים קודמים הרלוונטיים לצווים שכבר אינם בתוקף.

## 4. תוצאות הפעולות חברה מנהלת

4.1 היקף נכסים מנוהלים על ידי החברה המנהלת:

| | ליום 30 בספטמבר | | ליום 31 בדצמבר |
|---|---|---|---|
| | 2017 | 2016 | 2016 |
| | בלתי מבוקר | | מבוקר |
| | אלפי ש"ח | | |
| **קרנות הפנסיה:** | | | |
| הפניקס קרן פנסיה מקיפה | 18,072,145 | 14,198,723 | 15,032,462 |
| הפניקס קרן פנסיה משלימה | 350,674 | 303,750 | 313,974 |
| הפניקס קרן פנסיה יסוד *) | 1,328,092 | 1,231,058 | 1,243,440 |
| **סך כל הנכסים** | 19,750,911 | 15,733,531 | 16,589,876 |

*) קרן פנסיה יסוד הועברה במסגרת מיזוג החברות המנהלות בקבוצת הפניקס החל מ- 1 בינואר, 2017.
**) קופות הגמל עברו במסגרת רה ארגון לחברה אחות אקסלנס גמל החל מ- 1 בינואר, 2017.

4.2 להלן תמצית מאזן של החברה:

| | ליום 30 בספטמבר | | ליום 31 בדצמבר |
|---|---|---|---|
| | 2017 | 2016 | 2016 |
| | בלתי מבוקר | | מבוקר |
| | אלפי ש"ח | | |
| **נכסים:** | | | |
| הוצאות רכישה נדחות | 233,294 | 229,909 | 232,039 |
| נכסים בלתי מוחשיים | 7,288 | 7,673 | 7,577 |
| נכסים אחרים | 76,721 | 75,267 | 46,191 |
| השקעות פיננסיות | 37,769 | 23,869 | 22,501 |
| מזומנים | 9,597 | 11,093 | 11,406 |
| נכסים המוחזקים להעברה | - | - | 12,416 |
| **סך כל הנכסים** | 364,669 | 347,811 | 332,130 |
| הון | 331,100 | 305,945 | 308,719 |
| התחייבויות | 33,569 | 41,866 | 23,411 |
| סך כל ההון וההתחייבויות | 364,669 | 347,811 | 332,130 |

**עיקרי השינויים במצבה הכספי של החברה המנהלת:**

- הוצאות רכישה נדחות עלו בסך של 2 מיליון ש"ח בתקופת הדוח. כ - 29 מיליון התווספו כהוצאות עמלה נדחות בתקופת הדוח בניכוי 27 מיליון ש"ח הפחתות לשנה.
- יתרת נכסים בלתי מוחשיים ירדה בסך 385 אלפי ש"ח בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד , הירידה נובעת מהפחתה שוטפת בגין נכס לא מוחשי המתייחס לפעילות ניהול קרנות הפנסיה.
- השקעות הפיננסיות של החברה ויתרות המזומנים עלו בסך 13 מיליון ש"ח בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד. במסגרת המיזוג נוספה יתרת המזומנים מחברה שמוזגה בסך 13 מיליון ש"ח.

## 4. תוצאות הפעולות חברה מנהלת (המשך)

4.3 להלן תמצית דוח הרווח וההפסד של החברה :

| | ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |
|---|---|---|---|---|---|
| | 2017 | 2016 *) | 2017 | 2016 | 2016 |
| | בלתי מבוקר | | | | מבוקר |
| | אלפי ש"ח | | | | |
| הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו | 117,312 | 107,482 | 40,808 | 37,222 | 144,007 |
| רווחים מהשקעות, נטו | 880 | 440 | 383 | 79 | 436 |
| הכנסות אחרות | 2,456 | 2,778 | 1,030 | 1,211 | 3,189 |
| **סך כל ההכנסות** | 120,648 | 110,700 | 42,221 | 38,512 | 147,632 |
| עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות | 70,022 | 70,503 | 23,489 | 24,269 | 92,700 |
| הנהלה וכלליות | 34,985 | 35,800 | 11,150 | 11,380 | 48,184 |
| הוצאות (הכנסות) מימון | (65) | 52 | (7) | 2 | 52 |
| **סך כל ההוצאות** | 104,942 | 106,355 | 34,632 | 35,651 | 140,936 |
| **רווח לפני מסים על הכנסה** | 15,706 | 4,345 | 7,589 | 2,861 | 6,696 |
| מסים על הכנסה | 5,777 | 1,577 | 2,840 | 1,041 | 2,052 |
| רווח מפעילויות נמשכות | 9,929 | 2,768 | 4,749 | 1,820 | 4,644 |
| רווח מפעילויות שהועברו **) | - | 2,219 | - | 750 | 3,117 |
| **סה"כ רווח כולל** | 9,929 | 4,987 | 4,749 | 2,570 | 7,761 |

*) ראה באור 3 בדוחות הכספיים של החברה המנהלת פנסיה וגמל בע"מ לעניין דוחות פרופורמה.
**) למידע בדבר רווח מפעילות שהועברו, ראה באור 8 בדוחות הכפסיים של החברה המנהלת פנסיה וגמל בע"מ.

### עיקרי תוצאות הכספיות של החברה המנהלת:

- בתקופת הדוח חלה עליה בהכנסות מניהול קרנות פנסיה מסך של 107.4 מיליון ש"ח לסך של 117.3 מיליון ש"ח גידול בכ-9%.
- הכנסות מניהול תיק ההשקעות והכנסות אחרות של החברה הסתכמו לסך של 3,336 אלפי ש"ח לעומת 3,218 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- סך עמלות הוצאות המכירה והשיווק ירדו בכ- 0.5 מיליון ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.
- סך הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו לכ- 34.9 מיליון ש"ח לעומת לכ- 35.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- הרווח לפני מסים על הכנסה (ללא מגזל הגמל שפעילותו הועברה) גדל לכ- 15.7 מיליון ש"ח בהשוואה 4.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, רווח זה נבע בעיקר מגידול בהכנסות דמי ניהול.

## 4. תוצאות הפעולות חברה מנהלת (המשך)

4.4 פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים:

| | דמי ניהול | | | | | שיעור ממוצע של דמי ניהול | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר | ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |
| | 2017 | 2016 *) | 2017 | 2016 | 2016 *) | 2017 | 2016 | 2016 |
| | בלתי מבוקר | | | | מבוקר | בלתי מבוקר | | מבוקר |
| | אלפי ש"ח | | | | | אחוזים | | |
| מקרן פנסיה מקיפה: | | | | | | | | |
| דמי ניהול מדמי הגמולים | 73,929 | 73,137 | 25,345 | 24,928 | 98,423 | 3.13 | 3.53 | 3.48 |
| דמי ניהול מנכסי הקרן | 34,161 | 29,462 | 12,184 | 10,544 | 38,943 | 0.29 | 0.31 | 0.30 |
| דמי ניהול ממקבלי קצבה | 2,771 | 2,049 | 1,025 | 737 | 2,781 | 0.50 | 0.50 | 0.50 |
| | 110,861 | 104,648 | 38,554 | 36,209 | 140,147 | | | |
| מקרן פנסיה כללית: | | | | | | | | |
| דמי ניהול מדמי גמולים | 929 | 725 | 334 | 261 | 1,045 | 2.18 | 2.31 | 2.28 |
| דמי ניהול מנכסי הקרן | 1,653 | 1,459 | 582 | 541 | 1,943 | 0.82 | 0.87 | 0.85 |
| דמי ניהול ממקבלי קצבה | 591 | 650 | 185 | 211 | 872 | 1.32 | 1.33 | 1.33 |
| | 3,173 | 2,834 | 1,101 | 1,013 | 3,860 | | | |
| מקרן פנסיה יסוד: | | | | | | | | |
| דמי ניהול מדמי גמולים | 1,176 | 1,096 | 431 | 397 | 1,490 | 6.11 | 6.09 | 6.10 |
| דמי ניהול מנכסי הקרן | 1,485 | 1,375 | 510 | 477 | 1,867 | 0.73 | 0.73 | 0.71 |
| דמי ניהול ממקבלי קצבה | 617 | 499 | 212 | 175 | 678 | 5.00 | 5.00 | 5.00 |
| | 3,278 | 2,970 | 1,153 | 1,049 | 4,035 | | | |
| | 117,312 | 110,452 | 40,808 | 38,271 | 148,042 | | | |

*) קרן פנסיה יסוד הועברה במסגרת רה ארגון בקבוצת הפניקס החל מ- 1 בינואר, 2017. (מספרי השוואה מוצגים לצרכי השוואה בלבד).

## 4. תוצאות הפעולות חברה מנהלת (המשך)

### 4.5 הון עצמי

| | ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |
|---|---|---|---|
| | 2017 | 2016 | 2016 |
| | בלתי מבוקר | | מבוקר |
| | אלפי ש"ח | | |
| הון עצמי מינימלי הנדרש מחברה מנהלת | 43,039 | 47,663 | 47,313 |
| הון קיים | 331,100 | 305,945 | 308,719 |
| **עודף הון עצמי על דרישות ההון** | 288,061 | 258,282 | 261,406 |

- ההון ליום 30 בספטמבר, 2017 הסתכם לסך של 331.1 מיליון ש"ח בהשוואה 308.7 מיליון ש"ח בדוח השנתי.
- הגידול נובע מרווח לחציון בסך 9.9 מיליון ש"ח, מיזוג ההון של החברה המתמזגת הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ בסך של 15 מיליון ש"ח וחלוקה דיבידנד לבעלי מניות אגב מיזוג בסך 2.5 מיליון ש"ח.
- נכון ליום 30 בספטמבר, 2017 החברה עומדת בדרישות ההון המזערי הנדרש מחברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל כאמור בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל או קרן פנסיה) התשע"ב -2011.

## 5. תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה

5.1 הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן המקיפה

| | ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |
|---|---|---|---|---|---|
| | 2017 | 2016 | 2017 | 2016 | 2016 |
| | בלתי מבוקר | | | | מבוקר |
| | אלפי ש"ח | | | | |
| **הכנסות (הפסדים)** | | | | | |
| ממזומנים ושווי מזומנים | (3,249) | (91) | (1,973) | (97) | 128 |
| מהשקעות: | | | | | |
| מנכסי חוב סחירים | 154,311 | 112,162 | 85,725 | 80,275 | 109,722 |
| מנכסי חוב שאינם סחירים | 229,679 | 171,844 | 69,202 | 62,434 | 231,032 |
| ממניות | 173,421 | 55,402 | 77,198 | 56,800 | 134,831 |
| מהשקעות אחרות | 210,130 | 86,730 | 104,381 | 76,342 | 174,602 |
| מנדל"ן להשקעה | 8,141 | 7,541 | 2,721 | 2,834 | 9,599 |
| סך כל ההכנסות מהשקעות | 775,682 | 433,679 | 339,227 | 278,685 | 659,786 |
| הכנסות (הוצאות) אחרות | 2,880 | 678 | 3,441 | (1,625) | 3,277 |
| **סך כל ההכנסות** | 775,313 | 434,266 | 340,695 | 276,963 | 663,191 |
| **הוצאות** | | | | | |
| דמי ניהול | 110,861 | 104,649 | 38,554 | 36,210 | 140,147 |
| עמלות ניהול השקעות | 8,916 | 7,728 | 2,994 | 2,559 | 10,698 |
| הוצאות מיסים | 474 | 339 | 49 | 94 | 415 |
| **סך כל ההוצאות** | 120,251 | 112,716 | 41,597 | 38,863 | 151,260 |
| **עודף הכנסות לתקופה** | 655,062 | 321,550 | 299,098 | 238,100 | 511,931 |

- סך ההכנסות מהשקעות בשנת הדוח גדלו בסך של 775.6 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 433.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ -79% נובע בעיקר מתשואות גבוהות לעומת התקופה מקבילה אשתקד.
- דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בשנת הדוח לסך של 110.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה לסך של 104.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 5.9% ניתן לייחס לגידול המתמשך בנכסי הקרן ולגידול בהפקדות השוטפות.
- עמלות ניהול השקעות בשנת הדוח בסך של 8.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל - 7.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 15.6% .

## 5. תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה (המשך)

### 5.2 דוח תנועה בקרן הפנסיה המקיפה

| | ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |
|---|---|---|---|---|---|
| | 2017 | 2016 | 2017 | 2016 | 2016 |
| | בלתי מבוקר | | | | מבוקר |
| | אלפי ש"ח | | | | |
| **סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה** | 15,032,462 | 12,096,923 | 17,008,575 | 13,343,030 | 12,096,923 |
| **תקבולים מדמי גמולים** | 2,363,344 | 2,071,800 | 817,514 | 738,021 | 2,832,158 |
| תקבולים מדמי סליקה | 1,645 | - | 1,645 | - | - |
| חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים | - | 1,670 | - | - | 1,670 |
| **תשלומים:** | | | | | |
| **תשלומים לפנסיונרים** | | | | | |
| תשלומי פנסיית זקנה | 4,406 | 3,431 | 1,519 | 1,261 | 4,739 |
| תשלומי פנסיית נכות | 35,612 | 28,246 | 11,802 | 9,674 | 37,059 |
| תשלומי פנסיית שאירים | 12,729 | 10,148 | 4,449 | 3,534 | 13,614 |
| | 52,747 | 41,825 | 17,770 | 14,469 | 55,412 |
| **תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה** | | | | | |
| תשלומי פנסיית זקנה | 15 | 15 | 5 | 5 | 20 |
| תשלומי פנסיית נכות | 66 | 66 | 22 | 22 | 88 |
| תשלומי פנסיית שאירים | 211 | 229 | 70 | 73 | 301 |
| | 292 | 310 | 97 | 100 | 409 |
| **תשלומים אחרים** | | | | | |
| פדיונות | 357,764 | 288,960 | 130,078 | 109,175 | 403,131 |
| חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות | - | (118) | - | - | (118) |
| **סך הכל תשלומים** | 410,803 | 330,977 | 147,945 | 123,744 | 458,834 |
| **העברות צבירה לקרן** | | | | | |
| העברות מקרנות פנסיה חדשות | 1,432,731 | 423,051 | 405,455 | 148,455 | 591,669 |
| העברות מחברות ביטוח | 19,040 | 30,959 | 3,995 | 15,072 | 42,937 |
| העברות מקופות גמל | 12,421 | 4,015 | 1,953 | 290 | 5,700 |
| | 1,464,192 | 458,025 | 411,403 | 163,817 | 640,306 |
| **העברות צבירה מהקרן** | | | | | |
| העברות מקרנות פנסיה חדשות | (953,741) | (397,495) | (286,558) | (146,027) | (551,481) |
| העברות מחברות ביטוח | (47,229) | (12,672) | (19,411) | (8,472) | (24,556) |
| העברות מקופות גמל | (32,787) | (10,101) | (12,176) | (6,002) | (15,655) |
| | (1,033,757) | (420,268) | (318,145) | (160,501) | (591,692) |
| העברות צבירה, נטו | 430,435 | 37,757 | 93,258 | 3,316 | 48,614 |
| עודף הכנסות על לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות | 655,062 | 321,550 | 299,098 | 238,100 | 511,931 |
| **סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף תקופה** | 18,072,145 | 14,198,723 | 18,072,145 | 14,198,723 | 15,032,462 |

- סך נכסי הקרן ליום 30 בספטמבר, 2017 מסתכמים ב- 18,072,145 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 14,198,723 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בכ - 27%. דמי הגמולים שהועברו לקרן גדלו ל- 2,363,344 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 2,071,800 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בכ - 14%.

## 5. תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה (המשך)

### 5.3 הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן משלימה

| | ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |
|---|---|---|---|---|---|
| | 2017 | 2016 | 2017 | 2016 | 2016 |
| | בלתי מבוקר | | | | מבוקר |
| | אלפי ש"ח | | | | |
| **הכנסות (הפסדים)** | | | | | |
| ממזומנים ושווי מזומנים | (425) | (14) | (47) | (18) | 7 |
| מהשקעות: | | | | | |
| מנכסי חוב סחירים | 5,489 | 5,778 | 3,154 | (1,870) | 4,127 |
| מנכסי חוב שאינם סחירים | 1,003 | 456 | 445 | 68 | 809 |
| ממניות | 4,599 | 2,239 | 1,641 | 4,199 | 4,451 |
| מהשקעות אחרות | 5,197 | 2,734 | 2,084 | 2,483 | 4,925 |
| מנדל"ן להשקעה | 117 | 135 | 44 | 40 | 162 |
| סך כל ההכנסות מהשקעות | 16,405 | 11,342 | 7,368 | 4,920 | 14,474 |
| הכנסות אחרות | 360 | 179 | 108 | 100 | 329 |
| **סך כל ההכנסות** | 16,340 | 11,507 | 7,429 | 5,002 | 14,810 |
| **הוצאות** | | | | | |
| דמי ניהול | 3,173 | 2,834 | 1,101 | 1,013 | 3,860 |
| הוצאות ישירות | 144 | 150 | 49 | 48 | 212 |
| סך כל ההוצאות | 3,317 | 2,984 | 1,150 | 1,061 | 4,072 |
| **עודף הכנסות על הוצאות לתקופה** | 13,023 | 8,523 | 6,279 | 3,941 | 10,738 |

- סך ההכנסות מהשקעות בשנת הדוח גדלו מסך של 16,405 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 11,342 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ -45% נובע בעיקר מתשואות גבוהות לעומת התקופה מקבילה אשתקד.
- דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בשנת הדוח לסך של 3,173 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 2,834 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 12% ניתן לייחס לגידול המתמשך בנכסי הקרן ולגידול בהפקדות השוטפות.
- הוצאות ישירות הסתכמו לסך של 144 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 150 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד .

## 5. תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה (המשך)

5.4 דוח תנועה בקרן הפנסיה הכללית

| | ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |
|---|---|---|---|---|---|
| | 2017 | 2016 | 2017 | 2016 | 2016 |
| | בלתי מבוקר | | | | מבוקר |
| | אלפי ש"ח | | | | |
| **סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה** | 313,974 | 274,102 | - | 291,478 | 274,102 |
| **תקבולים מדמי גמולים** | 42,684 | 31,449 | 42,684 | 11,817 | 45,932 |
| תקבולים מדמי סליקה | 7 | - | 7 | - | - |
| חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים | (1,548) | (1,260) | (1,548) | (489) | (1,683) |
| הכנסות מעמלות של מבטחי משנה | 627 | 475 | 627 | 168 | 699 |
| **תשלומים לפנסיונרים** | | | | | |
| תשלומי פנסיית זקנה | 3,126 | 3,313 | 3,126 | 1,202 | 4,361 |
| **תשלומים אחרים** | | | | | |
| פדיונות | 5,979 | 4,443 | 5,979 | 1,823 | 6,196 |
| חלקם של מבטחי משנה בתשלומים | (145) | (205) | (145) | (28) | (136) |
| **סך הכל תשלומים, נטו** | 8,960 | 7,551 | 8,960 | 2,997 | 10,421 |
| **העברות צבירה לקרן** | | | | | |
| העברות מקרנות פנסיה חדשות | 21,330 | 4,170 | 7,190 | 2,769 | 4,590 |
| העברות מחברות ביטוח | 504 | 1,320 | 73 | 1,002 | 1,875 |
| העברות מקופות גמל | 243 | 1,546 | 8 | 365 | 1,612 |
| | 22,077 | 7,036 | 7,271 | 4,136 | 8,077 |
| **העברות צבירה מהקרן** | | | | | |
| העברות לקרנות פנסיה חדשות | (25,917) | (5,564) | (8,033) | (2,276) | (8,428) |
| העברות לחברות ביטוח | (2,279) | (675) | (905) | (129) | (875) |
| העברות לקופות גמל | (3,014) | (2,785) | (1,816) | (1,899) | (4,167) |
| | (31,210) | (9,024) | (10,754) | (4,304) | (13,470) |
| **העברות צבירה, נטו** | (9,133) | (1,988) | (3,483) | (168) | (5,393) |
| עודף הכנסות על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות | 13,023 | 8,523 | 13,023 | 3,941 | 10,738 |
| **סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה** | 350,674 | 303,750 | 42,350 | 303,750 | 313,974 |

- סך נכסי הקרן ליום 30 בספטמבר, 2017 מסתכמים ב- 350,674 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 303,750 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בכ - 15%. דמי הגמולים שהועברו לקרן גדלו ל- 42,684 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 31,449 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בכ - 36%.

## 5. תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה (המשך)

5.5 הרכב הכנסות בתקופת הדוח - קרן יסוד

| | ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |
|---|---|---|---|---|---|
| | 2017 | 2016 | 2017 | 2016 | 2016 |
| | בלתי מבוקר | | | | מבוקר |
| | אלפי ש"ח | | | | |
| הכנסות (הפסדים) | | | | | |
| ממזומנים ושווי מזומנים | (1,630) | (76) | (1,062) | (88) | (42) |
| מהשקעות: | | | | | |
| בניירות ערך שאינם סחירים | 43,726 | 38,190 | 17,077 | 6,452 | 40,032 |
| בניירות ערך סחירים | 24,395 | 22,557 | 11,353 | 9,521 | 26,706 |
| בפקדונות והלוואות | 4,311 | 3,446 | 2,131 | 243 | 5,489 |
| נדל"ן להשקעה | 211 | 61 | - | 23 | (40) |
| | 72,643 | 64,254 | 30,561 | 16,239 | 72,187 |
| הכנסות אחרות | 51 | 50 | 18 | 15 | 68 |
| סיוע ממשלתי ישיר | 10,418 | 9,597 | 3,725 | 3,403 | 13,011 |
| סך כל ההכנסות | 81,482 | 73,825 | 33,242 | 19,569 | 85,224 |
| הוצאות | | | | | |
| דמי ניהול | 3,278 | 2,970 | 1,153 | 1,049 | 4,035 |
| עודף הכנסות מועבר לדוח התנועה בקרן הפנסיה | 78,204 | 70,855 | 32,089 | 18,520 | 81,189 |

- סך ההכנסות מהשקעות בשנת הדוח הסתכמו לסך של 72,643 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 64,254 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של כ -13% נובע בעיקר מתשואות גבוהות לעומת התקופה מקבילה אשתקד.
- הסיוע הממשלתי בשנת הדוח הסתכם לסך של 10,418 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 9,597 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בשנת הדוח לסך של 3,278 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 2,970 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 10%.

## 5. תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה (המשך)

5.6 דוח תנועה בקרן הפנסיה יסוד

| | ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר | | לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |
|---|---|---|---|---|---|
| | 2017 | 2016 | 2017 | 2016 | 2016 |
| | בלתי מבוקר | | | | מבוקר |
| | אלפי ש"ח | | | | |
| יתרת הקרן לתחילת התקופה | 1,243,440 | 1,157,479 | 1,293,524 | 1,209,674 | 1,157,479 |
| תוספות לקרן | | | | | |
| דמי גמולים ממעסיקים, עובדים ומעצמאיים | 19,241 | 17,992 | 7,146 | 6,486 | 24,443 |
| עודף הכנסות מועבר מדוח הכנסות והוצאות | 78,204 | 70,855 | 32,089 | 18,520 | 81,189 |
| סך הכל תוספות לקרן | 97,445 | 88,847 | 39,235 | 25,006 | 105,632 |
| תשלומים והעברות | | | | | |
| תשלומי פנסיית זקנה | 11,581 | 9,333 | 3,989 | 3,277 | 12,780 |
| פדיונות | 1,212 | 5,935 | 678 | 345 | 6,891 |
| סך הכל תשלומים והעברות | 12,793 | 15,268 | 4,667 | 3,622 | 19,671 |
| יתרת הקרן לסוף התקופה | 1,328,092 | 1,231,058 | 1,328,092 | 1,231,058 | 1,243,440 |

- סך נכסי הקרן ליום 30 בספטמבר, 2017 מסתכמים ב- 1,328,092 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 1,231,058 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בכ - 8%. דמי הגמולים שהועברו לקרן גדלו ל- 19,241 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 17,992 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בכ - 7%.

## 6. דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

**בקרות ונהלים לגבי הגילוי:**
הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי ומנהל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

**בקרה פנימית על דיווח כספי:**
במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר, 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

| | | |
|---|---|---|
| 23 בנובמבר, 2017 | | |
| תאריך אישור הדוח | אייל לפידות<br>יו"ר הדירקטוריון | בני שיזף<br>מנכ"ל |

## הצהרה (certification)

אני בני שיזף, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **הפניקס פנסיה וגמל בע"מ** (להלן: "**החברה המנהלת**") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן: "**הדוח**").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכן-
   (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
   (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
   (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
   (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-

5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
   (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
   (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לחברה המנהלת.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

23 בנובמבר, 2017

_____
בני שיזף, מנכ"ל

## הצהרה (certification)

אני, יוסי וקסלבאום, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **הפניקס פנסיה וגמל בע"מ** (להלן: "**החברה המנהלת**") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן: "**הדוח**").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכן-

(ה) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ו) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;

(ז) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

(ח) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-

5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(ג) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-

(ד) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לחברה המנהלת.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

23 בנובמבר, 2017

_____

יוסי וקסלבאום, מנהל כספים